

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Quale debeat esse vinu[m] q[uo]d in co[n]secratione sacr[ament]i Euch.
ministrat[ur], & de defectibus eius q[ui] occurrere possunt. c. 51

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

ta. *Hec S. Tho. & Albertus.* ¶ Item si grana alterius generis fuerint ad mista tritico in tanta quantitate, q̄ aliā spēz faciāt, siue q̄ medium p̄stituant, non p̄t ex eo p̄fici sac̄m. in ex modica quantitate non impeditur. *S. Tho. & Albertus, & Petrus.* ¶ Si panis sit de aqua rosacea p̄fectus dubitatur inter doctores. *Et S. Th.* dicit esse probabilius, q̄ non possit cōfici. ¶ Si sacerdos infra missam ante p̄secrationem aduertit hostiam nō esse triticeam, vel esse corruptam; remota illa hostia, aliam ponat: & a canone reincipiat. Si vero post p̄secrationē hoc aduertit idem faciat ponendo aliam hostiam: & eam sumendo: sed nihilominus postea illam primam sumat: aut alijs sumendaz tradat, vel eam reuerenter p̄seruet. *Petrus.* Quod autem dicit hic *Petrus* q̄ reincipiat a canone. *S. Th.* in dicit in simili casu esse reincipiendum tū a verbis consecrationis, vt habes infra. Si vero sacerdos aduertat dictum defectum hostie postquā sumperit: licet in isto casu variēt docto. tamen *S. Tho.* tenet in *Tertia* parte, q̄ debet aliam ponere hostiam, & consecrare, & sumere: q̄ p̄ceptum de perfectione sac̄i maioris est ponderis quā p̄ceptum, q̄ a ieiunijs sumatur. ¶ Per id autem quod dicit *Petrus*: Si sacerdos infra missam aduertat hostiam non esse triticeam, vel esse corruptam, patet quid agendū sit, si nulla hostia fuerit posita, vel si posita fuerit perdita. Et per id quod dicit *S. Tho.* si aduertat de defectu hostie post eius sumptionem potest hoc idem intelligi, si aduertat etiam post sumptionē sanguinis, rursus q̄ ponat nouum panem & nouum vinum & consecret, atq; p̄sequatur, & sumat, ne sac̄m remaneat imperfectum: quod magis expresse apparebit infra, ybi statim dicitur de defectu vini, & ponent magis expressa verba ipsius *S. Tho.*

Quale esse debeat vinum, qd̄ in consecratione sac̄i eucharistie ministratur: & de defectibus eius qui occurrere p̄t. Cap. 51.

Quod vino primo sciendum est, q̄ si vinum factum est omnino acetum, nō potest de ipso confici sanguis Christi: quia vinum differt & acetum, sicut viuum & mortuum; s̄m *Philosophum.* Sed si vinum sit in via quasi acescendi, tunc idem est iudicium, quod de pane, qui est in via ad corruptionem, scilicet q̄ potest confici: peccat tamē huiusmodi cōficiens grauit̄, propter irreuerentiam sacramenti. *Sanct. Thomas, & Albertus.*

Et

Quia non naturalis, sed artificialiosa est.

Et addit Albertus, qd si vinum putridum sit tantu, qd vini natura perdidit: non potest fieri. Quod si non est corruptum, sed in via, potest fieri: sed tamen efficiens peccat, ut dictum est de vino, quod tedit in acetum. Et idem intelligendum de vino multo pontico, siue acro. De acresti non potest fieri. S. Tho. et Albertus. De musto potest fieri: non tamen faciendum est de multo recenti, propter impuritates. S. Tho. et Petrus. Si vino apponatur tanta aqua, qd non conuertatur in vinum, non fit. Et non debet apponi aqua rosacea, vel alia artificialis. Si tamen apponeretur in tam modica quantitate, qd in vinum conuerteretur, conficeretur. Hec S. Thom. et Petrus. ¶ Item si sacerdos post consecrationem corporis, sancte consecrationem sanguinis percipiat aut vinum aut aquam non esse in calice, debet statim apponere et consecrare. Si vero post omnia verba consecrationis percipiat, qd vinum non fuerit positum, sed aqua: siquidem hoc percipiat ante sumptiones corporis, debet deposita aqua si ibi fuerit, ponere vinum cum aqua, et resumere a verbis consecrationis sanguinis. Si vero hoc percipiat post sumptionem corporis debet apponere aliam hostiam simul cum sanguine iterum consecrandam, et in fine sumere hostiam iterum consecratam et sanguinem, non obstante et si prius sumpsit aquam, que erat in calice: quod preceptum de perfectione sacri maioris potestis est, qd preceptum, qd hoc sacrum a ieiunio sumatur. Hec S. Tho. ¶ Et predictis nunc verbis demonstratur illa duo, que supradicta sunt, cum de defectu panis dictum est. Dicit et S. Thom. qd non sufficit sacerdoti solam hostiam sumere ne imperfectum remaneat sacrum: sed si solum sanguinem aliquis consecraret: et sumeret: ita remaneret sacrum imperfectum, sicut si solam hostiam consecraret, et sumeret. Tunc autem solum sanguinem consecrasset et sumpsisset, si post sumptiones sanguinis cognosceret, qd hostia non fuisset triticea, vel qd fuisset corrupta. Et ut hic dicit S. Tho. etiam si solutum sit ieiunium, repetendum est sacramentum, ut sit integrum. Et cum missae celebritas terminetur benedictione sacerdotis, ut dicitur infra: non ita iudicandum est de defectibus missae reparandis ante benedictionem sacerdotis, cum adhuc stet officium missae: sicut post benedictionem, quando iam est solutum officium missae: quia post benedictionem, quicquid fieret, magis videretur iteratio missae, quam reparatio

reparatio defectus. Item ex verbis sancti Tho. immediate su-
pra dictis apparet, qd in reparatione sacramenti imperfecti suf-
ficiat reficere a verbis consecrationis; inde tamen omnia or-
dinate sunt repetenda, quia vt dicitur. 7. q. 1. perfecta non pos-
sunt dici sacramenta, que perfectum non habent ordinem. Et
S. Th. dicit: qd immane est sacrilegium: si non perficiatur hoc
sacramentum. Unde concilium Toletanum tulit sententia ex-
coicationis in eos, qui cum possunt, non perficiunt istud sacra-
mentum: vt patet supra in loco decreti immediate allegato.

De defectu aque. Cap. 52.

Sacerdos si percipiat aquam non fuisse appositam in vino
ante consecrationem sanguinis, ponat eam: et dicat verba
consecrationis. Si autem percipiat post consecrationem sangui-
nis, nullo modo debet postea aquam apponere: quia non est de
necessitate sacramenti: et sequeretur corruptio sacramenti in
aliqua parte. Siquis tamen ante consecrationem scienter dis-
mitteret appositionem aque, grauer peccaret: quia ageret con-
tra constitutionem ecclesie, et quia dominum apposuisse creditur.
Non autem sufficit qd aqua apponatur, quando vinum ad-
huc est in dolio, quia hoc non significaret aliquid: sed oportet,
vt in unyente oblatione apponatur ad faciem. Hec S. Tho.

De defectu forme. Cap. 53.

Pro notitia forme, sciendum est, qd Ambrosius in libro de
sacramentis dicit, qd hoc sacramentum conficitur in ver-
bis, et sermonibus Christi. Ex quo dicto concludit S. Tho. qd
forma consecrationis huius sacramenti sit: Hoc est enim cor-
pus meum: et Hic est enim calix sanguinis mei, noui et eterni
testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, et pro multis effun-
detur in remissionem peccatorum. Illa vero verba, Accipite et
manducate, pertinent ad usum materie consecrate. Similiter
illa verba, Hec quotiescumqz etc. pertinent ad usum huius sacra-
menti: quia usus non est de necessitate sacramenti: vt dicit idem
S. Th. Item illa coniunctio, enim, non est de substantia forme:
in dici debet sibi usum ecclesie, qui usus a beato Petro initium
sumpsit. Etiam beatus Th. dicit qd si predictae forme mutentur,
nihil efficitur, et si videantur verba idem significare: similiter
si aliquid de dictis formis diminuit. Si vero aliquid adderet,
quod